T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/93
KARAR NO : 2022/176
KARAR TR : 21/03/2022

ÖZET: 2634 sayılı Kanun'un 33. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

KARAR

Davacı : G.Ö.E. Tic. Ltd. Şti.
Vekili : Av. G.A
Davalı : T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı
Vekili : Av. S.Z.K

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü Kontrolörler Kurulu Başkanlığınca, davacının, butik otel turizm yatırımı belgeli davacı şirkete ait E.... Otel isimli tesiste, butik otel turizm işletmesi belgesine geçiş talebinde bulunması üzerine, tesiste yapılan denetim sonucunda, düzenlenen denetim raporuna göre tespit edilen eksiklikler nedeniyle davacının talebinin uygun bulunmadığına, ayrıca davacıya 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu'nun32. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca uyarma cezası ile eksik hususların giderilmesi için üç ay süre verildiği, verilen süre içinde eksikliklerin giderilmemesi halindebutik otel turizm yatırımı belgesinin iptal edileceğinindavacıya bildirildiği;

2. Aynı kurum tarafından verilen sürenin dolması ve davacının talebi üzerine iki kez denetim için tesise gidildiği ancak tesis kapalı olduğu için denetim yapılamadığı belirtilerek,13/11/2020 tarih ve 71490862-KKB[18859]-E.202034691 sayılı İdari Yaptırım Karar Tutanağı düzenlenerek, 2634 sayılı Kanun'un 33. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca davacıya 10.419 TL idari para cezası verilmiş, 20/01/2021 tarih ve 20211279 sayılı karar ile tesise ait butik otel turizm yatırımı belgesinin 2634 sayılı Kanun'un 34. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca iptaline karar verilmiştir.

3. Davacı vekili, idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

4. **Edirne 1. Sulh Ceza Hâkimliği 24/02/2021 tarihli ve D. İş.2021/870 sayılı kararı**ile, itiraz eden vekili her ne kadar idari para cezasının iptaline karar verilmesini talep etmiş ise de, turizm yatırım belgesinin iptaline de karar verildiğini belirterek, bu durumda 5326 sayılı Kabahatler Kanun'un 27/8. maddesinde yer alan düzenleme karşısında, başvurunun çözümünün idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, verilen karar itiraz edilmeden kesinleşmiştir.

5. Davacı vekili, bu kez ayrı ayrı dava dilekçeleri ile idari para cezasının ve butik otel turizm yatırımı belgesinin iptaline ilişkin işlemin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

6. Edirne İdare Mahkemesi 18/10/2021 tarihli ve E.2021/439, K.2021/1377 sayılı kararıyla idari para cezasının, 27/09/2021 tarihli ve E.2021/441, K.2021/1178 sayılı kararıyla butik otel turizm yatırımı belgesinin iptaline ilişkin işlemin iptaline karar vermiş, davalı vekilinin 18/10/2021 tarihli ve E.2021/439, K.2021/1377 sayılı karara ilişkin istinaf başvurusu, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Altıncı İdare Dava Dairesinin 01/12/2021 tarihli ve E.2021/1914, K.2021/2119 sayılı kararı ile, idari para cezasının ayrı belge iptalininayrı işlemlerle tesis edildiği gerekçesiyle kabul edilerek Edirne İdare Mahkemesinin 18/10/2021 tarihli ve E.2021/439, K.2021/1377 sayılı kararının kaldırılmasına kesin olarak karar verilmiştir.

7. **Edirne İdare Mahkemesi 14/01/2022 tarihli ve E.2021/2315 sayılı kararı** ile, öngörülen idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2634 sayılı Kanun'da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği, idari para cezasının ayrı, belge iptalininayrı işlemlerle tesis edildiği,bu durumda, Kabahatler Kanunu uyarınca idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu belirtilerek, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına ve işin incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesi'nin karar

vermesine değin ertelenmesine karar vermiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

8. 2634 sayılı Kanun'un *"Amaç"* başlığı altında düzenlenen 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı; turizm sektörünü düzenleyecek, geliştirecek, dinamik bir yapı ve işleyişe kavuşturacak tertip ve tedbirlerin alınmasını sağlamaktır.";

9. *"Kapsam"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun, turizm hizmeti ile bu hizmetin gereği kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgeleri veturizm merkezlerinin tespiti ile geliştirilmelerine, turizm yatırım ve işletmelerinin teşvik edilmesine, düzenlenmesine ve denetlenmesine ilişkin hükümleri kapsar.";

10. *"Tanımlar"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"....."

f) Turizm Yatırım Belgesi: Turizm sektöründe yatırım yapana tespit edilen yatırım dönemi için Bakanlıkça verilen belgeyi,

g) (Değişik:18/7/2021-7334/1 md.) Turizm İşletmesi Belgesi: Basit konaklama tesisleri hariç olmak üzere, turizm sektöründe faaliyet gösteren turizm işletmelerine Bakanlıkça verilen belgeyi,

h) Belgeli Turizm Yatırım veya İşletmeleri: Bakanlıkça belgelendirilmiş yatırım veya işletmeleri,

.....

İfade eder."

11. *"Cezalar"* başlıklı 31. maddesi şöyledir:

"a) Bu Kanuna ve bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmeliklerde gösterilen koşullara uymayan belgeli yatırım, işletme ve deniz turizmi araçlarının belge sahiplerine, diğer mevzuattaki ceza hükümleri saklı kalmak kaydıyla, aşağıdaki maddelerde belirtilen cezalar uygulanır.

b) (Değişik:18/7/2021-7334/12 md.) 33 üncü maddedeki idari yaptırımlar; 30 uncu maddenin ikinci fıkrası kapsamında denetim yetkisi verilenler, Bakanlık kontrolörleri ve Bakan tarafından yetkilendirilen kamu görevlilerince tayin edilir."

12. *"Uyarma"* başlıklı 32. maddesi şöyledir:

"Belge sahibine, aşağıda belirtilen durumlarda Bakanlıkça uyarma verilir:

a) Turizm yatırım ve işletmelerinin idare ve işletilmelerinde kusur, aksaklık ve eksikliklerin tespiti.

b) Tesisin isim değişikliğine ilişkin başvuruda bulunulmaması.

c) Tesis tür ve sınıfının yazı, reklam, afiş, broşür ve benzeri araçlarla tüketiciye yanıltıcı şekilde tanıtılması.

d) (Ek:18/7/2021-7334/13 md.) Belgeli işletmeler veya seyahat acentaları tarafından 7183 sayılı Kanun kapsamında turizm payının ödenmesine ilişkin belgenin on beş gün içerisinde Bakanlığa ibraz edilmemesi veya yapılacak denetimlerde bu belgenin sunulmaması.

(Ek ikinci fıkra:18/7/2021-7334/13 md.) Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen durumda, uyarmayla birlikte eksikliğin niteliği ve tesisin bulunduğu bölge dikkate alınarak eksikliğin giderilmesi için altı ayı geçmemek üzere süre verilir, (b) ve (c) bentlerinde belirtilen durumlarda ise eksikliğin giderilmesi için otuz gün süre verilir.

Bu Kanuna göre verilecek uyarma kesindir."

13. *"Para cezaları"* başlıklı 33. maddesi şöyledir:

" (Değişik:23/5/2019-7175/8 md.)

Belge sahibine, aşağıda belirtilen durumlarda ve miktarlarda idari para cezası uygulanır:

.....

c) Bakanlıkça istenilen bilgi ve belgelerin verilen süre içerisinde gönderilmemesi veya eksik gönderilmesi veya yanıltıcı bilgi veya belge verilmesi hallerinde sekiz bin beş yüz Türk lirası idari para cezası.

.....

Bu Kanun kapsamında verilen idari para cezaları, tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir.";

14. *"Belge iptali"* başlıklı 34. maddesi şöyledir:

" (Değişik:23/5/2019-7175/9 md.)

Turizm belgesi, aşağıdaki durumlarda Bakanlıkça iptal edilir:

.....

c) İşletmeye açılan turizm yatırım belgeli tesise ilişkin işletme iznine esas belgenin Bakanlıkça verilen süre içerisinde gönderilmemesi veya bu tesislerde yapılan denetimde tespit edilen eksikliklerin Bakanlıkça verilen sürede giderilmemesi nedeniyle kısmi turizm işletmesi veya turizm işletmesi belgesi düzenlenememesi.

.....

(Değişik ikinci fıkra:18/7/2021-7334/15 md.) Turizm yatırım belgesinde belirtilen işletmeye açılma süresi sona ermeden süre uzatımı veya turizm işletmesi belgesi düzenlenmesine ilişkin başvuruda bulunulmaması veya süre uzatımı talebinde bulunulmakla birlikte, verilen sürelerde belge düzenlenmesine ilişkin yükümlülüklerin tamamlanmaması halinde turizm yatırım belgesi iptal edilmiş sayılır.

....."

15. Öte yandan, 30/03/2005 tarih ve 25772 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 01/06/2005 tarihinde yürürlüğe giren 30/03/2005 tarih ve 5326 sayılı Kanun'un 06/12/2006 tarih ve 5560 sayılı Kanun'un 31. maddesiyle değişik3. maddesi şöyledir:

" (1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün füller hakkında,

uygulanır."

16. Aynı Kanun'un 27. maddesine, 5560 sayılı Kanun ile eklenen sekizinci fikrada ise; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukukaaykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği kurala bağlanmış, bu maddenin gerekçesinde de bu hükümle, Kabahatler Kanunu'ndaki düzenlemelerin ortaya çıkardığı bağlantı sorununa çözüm getirilmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir.

17. 19/12/2006 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeye göre, Kabahatler Kanunu'nun; idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda iseuygulanmayacağı ancak; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği anlaşılmaktadır.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

18. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın başkanlığında, Üyeler Birol SONER, Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 21/03/2022 tarihli toplantısında, dosya üzerinde 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

19. Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gereği görüşülüp düşünüldü:

20. Dava, 2634 sayılı Kanun'un 33. maddesinin birinci fikrasının (c) bendi uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

21. 2634 sayılı Kanun'daidari para cezasınakarşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

22. Yukarıda izah edilen düzenlemeler uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi, idari para cezası yönünden oluşan olumsuzgörev uyuşmazlıklarının çözümünde, idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın da verilmiş olması ve dosya içeriğinden bu kararın idari yargı yerinde dava konusu edildiğinin anlaşılması halinde; idari para cezasına ilişkin kararınhukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varmış, idari yargı yerince verilen görevsizlik kararlarınınkaldırılmasına karar vermiştir.

23. Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir kanunla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

24. Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir kanun ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni kanuna göre görevsiz halegelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni kanundaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

25. Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkemenin davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

26. İncelenen uyuşmazlıkta, öngörülen idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2634 sayılı Kanun'da da bu paracezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği, ancak; idaripara cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın da (turizm yatırımı belgesinin iptali) verildiği ve idari yargı yerinde dava konusu edildiği anlaşıldığından; idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği kuşkusuzdur.

27. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesi ve aynı Kanunun 27. maddesine 5560 sayılı Kanun'la eklenen sekizinci fikra hükmü bir arada değerlendirildiğinde, 2634 sayılı Kanun'un 33. maddesinin birinci fikrası (c) bendi uyarıncaverilen idari para cezasına karşı açılacak davanın çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

28. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Edirne İdare Mahkemesince yapılan14/01/2022 tarihli ve E.2021/2315 sayılı başvurunun reddi gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Edirne İdare Mahkemesince yapılan 14/01/2022 tarihli ve E.2021/2315 sayılı BAŞVURUNUN REDDİNE,

21/03/2022 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Birol	Nilgün	Doğan
TOPAL	SONER	TAŞ	AĞIRMAN

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN